

[Friis-Skotte.]

Som Resumé kan jeg altsaa hævde, at Takstnedsættelsen, saaledes som jeg kan bedømme den, har ødelagt Grundlaget for Banernes Økonomi og bragt Taksterne ned paa et Niveau, der udelukker Muligheden af økonomisk Balance i Fremtiden.

Med Hensyn til Posttaksternes Nedsættelse eller rettere den indenlandske Brevportos Nedsættelse fra 1. Januar 1927, som Ministeren omtalte, skal jeg kun sige et Par Ord, og det bliver for øvrigt til Dels en Gentagelse af, hvad jeg herom sagde i Fjor. Ministeren siger — jeg forstaar som Retorsion —, at det var en politisk Nedsættelse, for Postvæsenet har Monopol og ingen Konkurrence. Men selv om det nu er rigtigt, at Postvæsenet har Monopol paa Brevbesørgelse, er det ikke rigtigt, at det er helt fri for Konkurrence; Telefonen er ikke nogen helt ringe Konkurrent under en høj Brevporto, og selv med Monopolstilling er en høj Brevporto ikke uden Indflydelse paa Antallet af de Breve, der bliver sendt, af hvilket Antal Postvæsenets Økonomi jo ikke er helt uafhængig. Men selv om alt dette ingen Indflydelse havde, bliver denne Portonedsættelse ikke derfor en politisk Nedsættelse. Den var tværtimod fuldt saglig og forretningsmæssig. Denne Nedsættelse var ikke generel. Aaret i Forvejen var først Udlandsportoens nedsat, derefter Taksten for Tryksager, Brevkort og Forretningspapirer, og Forskellen mellem Postvæsenets og Statsbanernes Forhold var ved Udgangen af 1926 denne, at Postvæsenet da havde fordøjet de tidligere skete Nedsættelser og kunde forvente et Overskud efter fuld Forrentning, dernæst at vor indenlandske Brevporto sammenlignet med Udlandets var alt for høj, og endelig at Nedsættelsen ikke kunde gøres mindre, naar man vilde — og det ønskede jeg i hvert Tilfælde — bevare som hidtil en Porto delelig med 5; derimod havde Statsbanerne et meget stort Underskud, deres Takster laa, som jeg før sagde, lavere end Udlandets, og vi kunde og maatte der operere med enkeltvis og forsigtige Takstnedsættelser. Medens Postvæsenet efter Erfaringerne fra Udlandet maatte forventes i Løbet af kort Tid at kunne fordøje Nedsættelsen af den indenlandske Porto, maatte Statsbanerne efter de tilsvarende Erfaringer fra Udlandet for lang Tid frygte Virkningerne af en Nedsættelse, der ikke var stykkevis som ved Postvæsenet, men generel, saaledes som det radikale Venstre støttet af Venstre med

den nuværende Finansminister i Spidsen krævede den under Valgkampen mod den socialdemokratiske Regering.

Om Kreaturtaksternes Nedsættelse, som Ministeren ligeledes søgte at bruge vendt imod mig, har jeg ikke meget at sige. Nedsættelsen blev forberedt af mig, den er rigtigt, men den blev udformet af det nuværende højtærede Trafikminister. Den blev forberedt som en længe tiltrængt teknisk Revision af hele Takstsystemet for Forsendelse af levende Dyr i Lighed med nyere Takstformer i andre Lande og en Revision af Forholdet mellem Taksterne for enkelte Dyr og hele Vognladninger. En Omlægning var paa-tænkt med som samlet Resultat en Risiko, hvis jeg husker ret, paa $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. og med det Formaal gennem denne Omlægning at faa en tilsvarende større Trafik frem. Hvorledes Udformningen af Kreaturtaksterne blev, har jeg ingen Andel haft i, og det har jeg ikke noget Ansvar for; begge Dele er den nuværende højtærede Trafikministers sammen med Ansvaret for den af Ministeren foretagne forøgede Nedsættelse, som jeg forstod, fra $\frac{3}{4}$ til 1 Mill. Kr. Har denne Nedsættelse, saaledes som jeg forstod, i særlig Grad skuffet, kan jeg ikke modtage nogen Del af Ansvaret derfor, endsiige hele Ansvaret, som Ministeren synes tilbøjelig til at ville give mig det.

Men for atter at vende tilbage til Spørgsmaalet om Statsbanernes Forrentning, tilbage bliver, om Forrentningskravet da ikke bør stilles til Banerne; bør man være tilfreds, naar Driften bærer sig, altsaa som Forholdet var før 1925? Den radikale Presse synes jo at have dette Standpunkt, og den højtærede Finansminister synes heller ikke at være langt borte fra det. Dette var ogsaa nærmest Generaldirektør Andersen-Alstrups Anskuelse i Sommer; det centrale i hans Udtalelser gik ud paa, at „den Rente, Staten bør have af sine Penge, hverken bør være mere eller mindre, end hvad der svarer til det Overskud, som Driften af Banerne afkaster.“ Det var det økonomiske Maal, med hvilket Generaldirektøren ønskede at lede Banerne, og Spørgsmaalet rejser sig da ligesom tidligere: Hvilken Økonomi mener man at kunne vente af en Virksomhed, som har saa udflydende økonomiske Maal som af Generaldirektøren angivet, eller, for at sige det rent ud, som intet økonomisk Maal har, en Virksomhed, hvor det kun er Driften, der skal balancere, men man kan se bort fra Renten af Anlægsudgiften? De,